

Perspektive razvoja politike za djecu rane dobi u Europi

Izbori za Europski parlament održani su u svim zemljama članicama EU između 22. i 25. svibnja 2014. godine. Kao građani imali smo priliku glasati za obnovu Europskog parlamenta. Međutim, za mnoge od nas Europa je birokratski entitet koji je daleko od naših svakodnevnih života.

Mediji i javnost prate neke makroekonomske aspekte Europskog parlamenta kako bi kritizirali ono što se smatra 'nerazumnim' financijskim direktivama ili način na koji se odlučuje o financiranju. A ipak, odluke koje dolaze iz Europe na vrlo konkretan način utječu na politiku lokalnih vlasti pa tako i na lokalne službe – uključujući one za djecu.

Čini se važnim ne propustiti ovu priliku da se osvrnemo na djetinjstvo u Europi: kakva je trenutna realnost i kakvi su izgledi da će u skoroj budućnosti doći do pomaka koji će omogućiti građanima Europe da o sebi misle kao o 'Europljanima', te da to i budu?

Ferruccio Cremaschi

Patrizia Ferrari

Djeca u Europi, godina VI, br. 11 2014.

- 2 **Ne samo banke i euri**
FERRUCCIO CREMASCHI
- 4 **Razvoj politika ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja od '90-tih u EU**
NORA MILOTAY
- 8 **Koje činjenice ponuditi političarima?**
ALDO FORTUNATI I ENRICO MORETTI
- 11 **Sustav ustanova ranog odgoja i obrazovanja u Europi**
PETER MOSS
- 15 **Dostupnost usluga djeci iz ranjivih skupina**
ARIANNA LAZZARI I MICHEL VANDENBROECK
- 18 **Pogled izbliza na romsku djecu i njihove obitelji**
MIHAELA IONESCU
- 19 **Kvaliteta povezana s kompetencijama djelatnika**
STIG LUND
- 23 **Vrijeme je za snažnije vodstvo:**
Posvetiti se ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju na razini EU
BRONWEN COHEN
- 24 **Organiziranje i univerzalna dostupnost**
PERRINE HUMBERT
- 24 **Djetinjstvo je naša nada**
GELLA VARNAVA-SKOURA
- 25 **Izazov ravnodušnosti**
LÚCIA SANTOS
- 26 **Prevladavanje marginalne centralizacije djece**
MIRELA OPREA
- 27 **Europa, prostor izgradnje**
Društvo: demokratski 'roditelj'
JOHN ISAACS
- 28 **Ujedinjena Europa?**
Samo trebamo pričekati stotinu godina
JACQUES LE GOFF
- 28 **Kako mi kao roditelji pripremamo djecu za 21. stoljeće?**
MADS FRUELUND
- 28 **Mladi Europljani... ujedinite se!**
DANIEL COHN-BENDIT I FELIX MARQUARDT
- 29 **Europa koju sanjam**
SVETLANA BROZ
- 29 **Škola je suštinsko oruđe razvoja**
ROSELLINA ARCHINTO
- 29 **Marseill za djecu**
BEN SOUSSAN
- 30 **FOKUS NA**
Utjecaj Loris Malaguzzi
- 30 **Europa i Loris Malaguzzi**
IRENE BALAGUER
- 30 **Oda Cik-cak putniku**
JAN PEETERS
- 31 **Možemo li i mi 'practicirati' Reggio?**
EDITA SLUNJSKI
- 32 **Reggio pedagogija u Njemačkoj**
ANGELIKA VON DER BEEK
- 32 **U dijalogu s Reggiom**
HAROLD GÖTHSON

Djeca u Europi Godina VI, br. 11 (26) 2014.

nakladnik: Pučko otvoreno učilište 'Korak po korak'
za nakladnika: Nives Milinović

glavna i odgovorna urednica hrvatskog izdanja:
Helena Burić

glavni urednik ovog broja:

Ferruccio Cremaschi i Patrizia Ferrari

uredništvo: Helena Burić, Jacqueline Cassidy, Ferruccio Cremaschi, Eva Grüber, Marta Guzman, Perrine Humblet, Stig G. Lund, Areta Wasilewska-Gregorowicz, Marie Nicole Rubio, Lúcia Santos, Wilma Schepers, Gella Varnava-Skoura, Ankie Vandekerckhove

lektorica: Marina Vujčić

prevoditeljica: Aleksandra Fabio

grafička priprema: Viola Šebalj, Triton dizajn studio

tisak: Tiskara Zelina, tiskanje dovršeno u prosincu 2014.

adresa uredništva: Pučko otvoreno učilište 'Korak po korak' (za časopise 'Dijete, Vrtić, Obitelj'/'Djeca u Europi'), Ilica 73, 10000 Zagreb

tel.: 01 4854 936; fax: 01 4854 022

e-mail: korakpokorak@korakpokorak.shr

web: www.korakpokorak.hr - www.childrenineurope.org

žiro-račun: 2402006-1100083286

Časopis 'Djeca u Europi' izlazi dva puta godišnje kao 5. i 6. broj časopisa 'Dijete, vrtić, obitelj'.

Cijena zajedničke godišnje pretplate iznosi 231 kn (cijena pojedinačnog broja je 38,5 kn).

Godina XIII, br. 26, 2014., izlazi dva puta godišnje.

naslovnica: Mladi volonteri tijekom održavanja Estate Bambini 1999. u Centru za djecu i roditelje 'Otok s blagom' u Ferrari.